

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja
i sigurnost na radu

Analiza ubodnih incidenata 2016.

IZOZ

Zagreb, veljača 2017.

Evidencija i statistička analiza ubodnih incidenata

Direktiva Vijeća 2010/32/EU od 10. svibnja 2010. godine o provođenju Okvirnog sporazuma o sprječavanju ozljeda oštrim predmetima u bolničkom sektoru i zdravstvu uvedena je u zakonodavstvo Republike Hrvatske putem Pravilnika o načinu provođenja mjera zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima (NN 84/13). Navedeni Pravilnik utvrđuje mjere zaštite zdravlja radnika u zdravstvu koji rade u procesima gdje postoji opasnost od ekspozicijskih incidenata u koje se, osim ozljeda oštrim predmetima, ubrajaju i ostali vidovi izloženosti krvi i drugim tjelesnim tekućinama (incidenti bez oštrice, ugrizi). Pravilnik također određuje obvezu poslodavca da slanjem obrasca s informacijama o svakoj ozljedi oštrim predmetom odnosno ekspozicijskom incidentu obavijesti Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Temeljem tih podataka u HZZZSR-u se vodi evidencija o ozljedama oštrim predmetom u zdravstvenoj djelatnosti. Evidencija obuhvaća podatke o poslodavcu, ozlijeđenom radniku, radnom procesu i incidentu pri kojem je došlo do ozljede, načinu ozljeđivanja i težini ozljede oštrim predmetom.

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2016. godine u evidenciju ozljeda oštrim predmetima i ostalih ekspozicijskih incidenata uneseni su podaci o 792 ozljede. U tablici je prikazana analiza ozljeda oštrim predmetima i ostalih ekspozicijskih incidenata s obzirom na ustanovu i mjesto gdje se dogodila, zanimanje i spol ozlijeđenog radnika te vrstu ozljede.

Ustanova u kojoj se dogodila ozljeda oštrim predmetom / ekspozicijski incident					
Bolnica	Zavod za hitnu medicinu	Klinika za traumatologiju	Klinika za ortopediju	Klinika za dječje bolesti	
674	37	24	22	11	
Dom zdravlja	Klinika za kardiovaskularne bolesti	Klinika za tumore	Medicinsko-biokemijski laboratorij	Klinika za stomatologiju	
6	5	3	2	2	
Zavod za javno zdravstvo	Dom za starije i nemoćne	Poliklinika	Ljekarna		
2	2	1	1		
Mjesto ozljede oštrim predmetima / ekspozicijskog incidenta					
Ostali odjeli	Odjel kirurgije	Interna medicina	Jedinica intenzivnog liječenja	Hitna/prijemna ambulanta	Ginekologija
222	214	103	62	50	37
Laboratorij	Psihijatrija	Radiologija	Zavod za hitnu medicinu	Dentalna medicina	Pedijatrija
36	15	14	13	7	6
Oftalmologija	Patologija	Neurologija	Dom za starije i nemoćne		
4	4	3	2		

Zanimanje ozlijeđenih radnika					
Medicinska sestra/tehničar	Doktor medicine	Spremačica/čistačica	Laboratorijski tehničar	Ostalo	Učenik/student
405	195	68	29	28	17
Nije navedeno zanimanje	Primalja	Pomoćni radnik	Inženjer medicinske radiologije	Biokemičar	Doktor stomatologije
17	11	8	7	3	2
Medicinsko laboratorijski inženjer	Fizioterapeut				
1	1				
Spol ozlijeđenih radnika					
Muški spol			Ženski spol		
204			588		
Vrsta ozljede oštrim predmetima / ekspozicijskog incidenta*					
Ubodi raznim vrstama igala	Ubod ostalim instrumentima	Posjekotine	Ubod mandrenom i.v. kanile	Ozljeda skalpelom	
426	97	68	57	56	
Prskanje u oči i ostale dijelove tijela	Ogrebotine	Ubod lancetom	Ugriz	Ubod - ostalo	
50	30	20	5	5	

*Neki incidenti su ubilježeni u više rubrika pod vrstom ozljede

Od ukupnog broja incidenata njih 85% (674 od 792) zabilježen je u bolnicama, a slijede Zavod za hitnu medicinu s 4,7% (37 od 792), Klinika za traumatologiju s 3% (24 od 792) te Klinika za ortopediju s 2,7% (22 od 792) zabilježenih incidenata.

Najčešće se ozljeđuju medicinske sestre/tehničari (u 51% incidenata), zatim doktori medicine (25%), a na trećem mjestu nalaze se spremačice/čistačice (u 8,5% sveukupnog broja incidenata).

Najveći broj incidenata (54%) odnosi se na ubode raznim vrstama igala.

Navedena analiza ukazuje na potrebu uvođenja sigurnijih mjera zaštite koje su raspoložive na tržištu. Dokazano je da primjena igala s integriranim zaštitnim mehanizmom znakovito smanjuje broj ozljeda iglom u radnika u zdravstvu, osobito u medicinskih sestara i doktora medicine. Znakovit je i visok broj ozljeda zabilježenih u spremačica/čistačica što ukazuje na neprikladno uklanjanje i odlaganje oštih predmeta. Ukoliko se oštri predmeti, prvenstveno upotrijebljene igle, ne odlažu na ispravan način u adekvatne i kvalitetne posude/spremnike za odlaganje upotrijebljenih oštih predmeta, prilikom uklanjanja i bacanja očekivano dolazi do ozljeđivanja kako medicinskog osoblja tako i spremačica/čistačica.

Stoga je od iznimne važnosti provesti dodatnu edukaciju zaposlenika i poslodavaca. Potrebno je u suradnji s poslodavcima omogućiti široku primjenu opreme s integriranim zaštitnim mehanizmima te specijalne spremnike/posude za odlaganje upotrijebljenih oštih predmeta i igala kako bi se u što većoj mjeri izbjeglo ozljeđivanje tijekom i nakon korištenja oštih predmeta u djelatnosti zdravstva.